

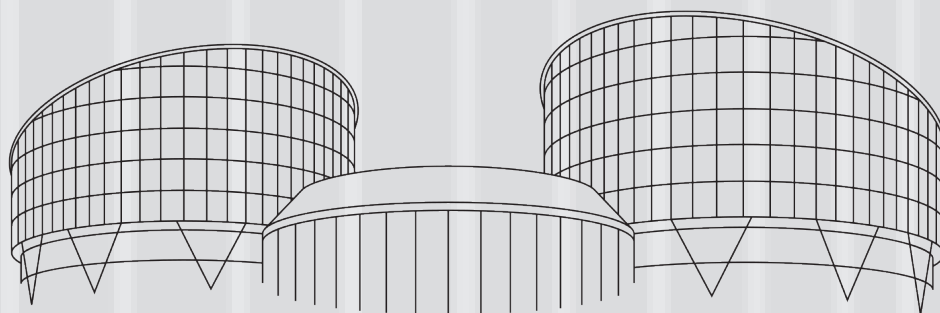
**NOTĂ
ANALITICĂ**

**25 IANUARIE
2019**

REPUBLICA MOLDOVA LA CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI ÎN ANUL 2018

Vladislav GRIBINCEA

Daniel GOINIC

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

SUMAR

În scopul sporirii nivelului de informare al societății despre activitatea Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a analizat activitatea CtEDO pentru anul 2018. Analiza a fost efectuată în baza Raportului de activitate al CtEDO pentru anul respectiv și a studierii jurisprudenței CtEDO în cauzele moldovenești.

Principalele constatări sunt:

- în anul 2018, CtEDO a înregistrat cu 32% mai puține cereri decât în anul 2017. Se pare că scăderea este determinată, în principal, de descreșterea numărului de cereri depuse împotriva Turciei, Rusiei și Ungariei. De asemenea, se pare că popularitatea CtEDO scade după ce în anii 2011–2018 CtEDO a respins, fără o motivare explicită, peste 300 mii de cereri. Aceasta a avut un efect descurajant asupra avocaților;
- în pofida reducerii în 2018, raportat la populația țării, numărul cererilor depuse la CtEDO împotriva Moldovei este foarte mare. În 2018, moldovenii s-au adresat la CtEDO de 2,5 ori mai des decât media europeană;
- la 31 decembrie 2018, 1,204 de cereri moldovenești încă așteptau să fie examinate. 93% dintre acestea au șanse mari de succes. Acest număr este mult mai mare decât numărul total de cereri în bază cărora Moldova a fost condamnată în ultimii 21 de ani;
- până la 31 decembrie 2018, CtEDO a pronunțat 387 de hotărâri în cauzele moldovenești, dintre care 33 în anul 2018. La acest capitol, Moldova devansează cu mult Germania, Spania sau Olanda, țări care au aderat la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO) cu mult timp înaintea Moldovei și au o populație cu mult mai mare decât cea a Moldovei;
- doar în șase hotărâri (18%) din cele pronunțate în 2018, CtEDO a constatat că Republica Moldova nu a violat CEDO. Marea majoritate a acestora se referă la regiunea transnistreană, în care a fost condamnată Federația Rusă;
- cele mai frecvente tipuri de violări constatate de CtEDO în cauzele moldovenești sunt neexecutarea hotărârilor judecătorești (hotărâri vechi); maltratarea, anchetarea inadecvată a maltratărilor și deceselor; detenția în condiții proaste; detenția ilegală; casarea neregulamentară a hotărârilor judecătorești irevocabile;
- în baza tuturor hotărârilor și deciziilor pronunțate până la 31 decembrie 2018, Republica Moldova a fost obligată să plătească peste EUR 16,651,000 (EUR 234,050 doar în 2018).

Pe lângă analiza datelor statistice privind Republica Moldova, analiza conține sinteza hotărârilor și deciziilor CtEDO din anul 2018 care vizează Republica Moldova. Acest document mai conține și o analiză a datelor statistice privind activitatea CtEDO în privința tuturor statelor.

Anterior, CRJM a efectuat analize similare pentru anii [2010](#), [2011](#), [2012](#), [2013](#), [2014](#), [2015](#), [2016](#) și [2017](#) și [o sinteză a tuturor violărilor](#) constatate de CtEDO în privința Republicii Moldova timp de 20 de ani.

Acest document este posibil datorită ajutorului generos al poporului american, oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția USAID sau a Guvernului SUA.

Activitatea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele moldovenești în anul 2018

Potrivit ultimului [Raport de activitate al Curții Europene a Drepturilor Omului](#) (CtEDO), în anul 2018, CtEDO a înregistrat 814 cereri îndreptate împotriva Moldovei, cu 7,4% mai mult decât în anul 2017. Având în vedere nivelul încrederii în justiție și rapoartele de monitorizare a respectării drepturilor omului, nu se observă nici în acest an o creștere simțitoare a respectării drepturilor omului la nivel național. Lipsa îmbunătățirilor la capitolul respectării drepturilor omului explică și rata înaltă de cereri moldovenești depuse pe cap de locuitor. Raportat la populația țării, numărul cererilor depuse la CtEDO împotriva Moldovei este foarte mare. La acest capitol, în anul 2018, Moldova se afla pe locul 5 din cele 47 de țări membre ale Consiliului Europei. În 2018, moldovenii s-au adresat la CtEDO de 2,5 ori mai des decât media europeană. Numărul mare de cereri depuse la CtEDO vorbește, în primul rând, despre încrederea scăzută în sistemul de drept din țară.

Din 1998 până în 2018, CtEDO a înregistrat peste 14,200 de cereri îndreptate împotriva Moldovei (pentru mai multe detalii, a se vedea Tabelul nr. 1 de mai jos). La 31 decembrie 2018, 1,204 dintre acestea (8,5%) încă așteptau să fie examinate. În ceea ce privește numărul cererilor pendinte, Moldova este pe locul 11 din cele 47 de țări membre ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului (CEDO).

Din cele 1,204 de cereri moldovenești pendinte, doar 7% (84 cereri) erau repartizate pentru examinare judecătorească unică, adică au fost considerate, la prima vedere, vădit inadmisibile. 62% din cererile pendinte (740 cereri) erau repartizate completelor din trei sau șapte judecători, iar alte 270 de cereri sunt comunicate Guvernului. Toate aceste cereri au șanse mari de succes (pentru mai multe detalii, a se vedea Graficul nr. 1 de mai jos). Numărul cererilor pendinte cu șanse de succes este dublu față de numărul total de cereri în baza cărora Moldova a fost condamnată din 1997 până în prezent.

Până la 31 decembrie 2018, CtEDO a pronunțat 387 de hotărâri în cauzele moldovenești, dintre care 33 în anul 2018. În ceea ce privește numărul total de hotărâri, Moldova devansează cu mult Germania, Spania sau Olanda, țări care au aderat la CEDO cu mult timp înaintea Moldovei și au o populație cu mult mai mare decât a Moldovei.

Dintre cele 361 de hotărâri în care a fost examinat irevocabil fondul (celelalte hotărâri vizează, în principal, satisfacția echitabilă), doar în cazul a 15 hotărâri (4.1%) CtEDO a constatat că Republica Moldova nu a violat CEDO. Printre cele mai dese violări constatate în hotărârile ce vizează Republica Moldova sunt: neexecutarea hotărârilor judecătorești naționale (hotărâri mai vechi), anchetarea inadecvată a maltratărilor și deceselor; detenția în condiții proaste; detenția ilegală, casarea neregulamentară a hotărârilor judecătorești irevocabile; maltratarea sau recurgerea la forța excesivă de către exponenții statului (multe detalii în Graficul nr. 2 de mai jos).

În cele 33 de hotărâri pronunțate în 2018, CtEDO a constatat 46 violări a CEDO. 27 dintre acestea (59%) se referă la două articole ale CEDO – art. 3 CEDO (interzicerea torturii) și art. 5 CEDO (dreptul la libertate și siguranță). Printre cele mai importante, din punct de vedere juridic, hotărâri pronunțate în 2018, se numără [Guja nr. 2](#), [Goriunov](#); și [O.R. și L.R.](#) Cauza [Guja nr. 2](#) se referă la concedierea repetată a reclamantului pentru răspândirea informației privind ilegalitățile comise de angajator. Cauza [Goriunov](#)

ține de încătușarea reclamantului în afara celulei timp de peste cinci luni, când măsura nu a fost absolut necesară și nici permisă de lege, iar cauza [O.R. și L.R.](#) se referă la investigarea defectuoasă a maltratării din aprilie 2009 și sancționarea prea blândă pentru maltratare. Mai multe detalii despre hotărârile din anul 2018 în Tabelele nr.3 și nr.4 de mai jos.

În temeiul hotărârilor și deciziilor pronunțate până la 31 decembrie 2018, Guvernul Republicii Moldova a fost obligat să plătească EUR 16,643,172. Dintre acestea, în baza hotărârilor – EUR 14,366,837 (EUR 234,050 doar în 2018) și în baza reglementărilor amiabile sau a declarațiilor unilaterale formulate de Guvern – EUR 2,287,335 (EUR 87,970 doar în 2018). Suma stabilită de CtEDO în cauzele moldovenești până la 31 decembrie 2018 este mai mare decât întregul buget al instanțelor judecătorești pentru anul 2015 (care era de circa EUR 15,715,000).

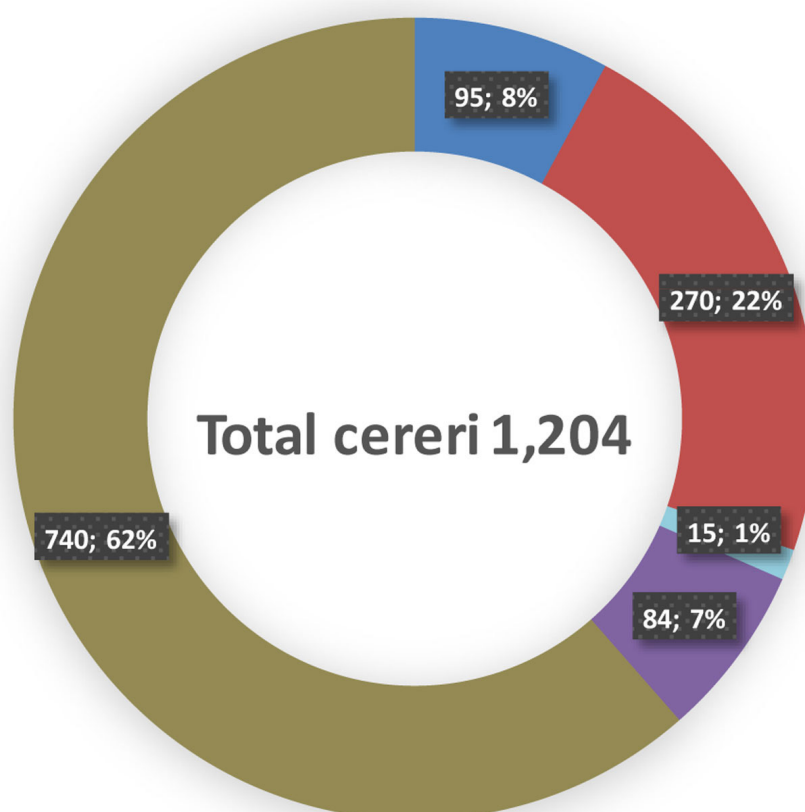
Tabelul nr. 1. Informații statistice privind cererile la Curtea Europeană a Drepturilor Omului îndreptate împotriva Republicii Moldova (2007–2018)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	+/- 2017	1.11.98- 31.12.18
Cereri alocate unui organ decizional	887	1,147	1,322	945	1,025	938	1,354	1,105	1,011	834	758	814	+7,4%	14,228
Cereri declarate inadmisibile sau scoase de pe rol	201	477	386	434	550	1,905	3,143	1,341	926	750	633	858	+35,5%	12,790
Cereri comunicate Guvernului	73	126	216	135	118	56	85	73	121	41	67	54	-19,4%	
Hotărâri pronunțate	60	33	30	28	31	27	19	24	19	23	16	33	+106%	387
	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2010	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018		
Cereri pendinte în fața unui organ decizional	1,830	2,442	3,349	3,826	4,261	3,256	1,442	1,159	1,223	1,283	1,348	1,204	-10,7%	

Graficul nr. 1

CAUZELE MOLDOVENEȘTI PENDINTE la Curtea Europeană a Drepturilor Omului

31 decembrie 2018

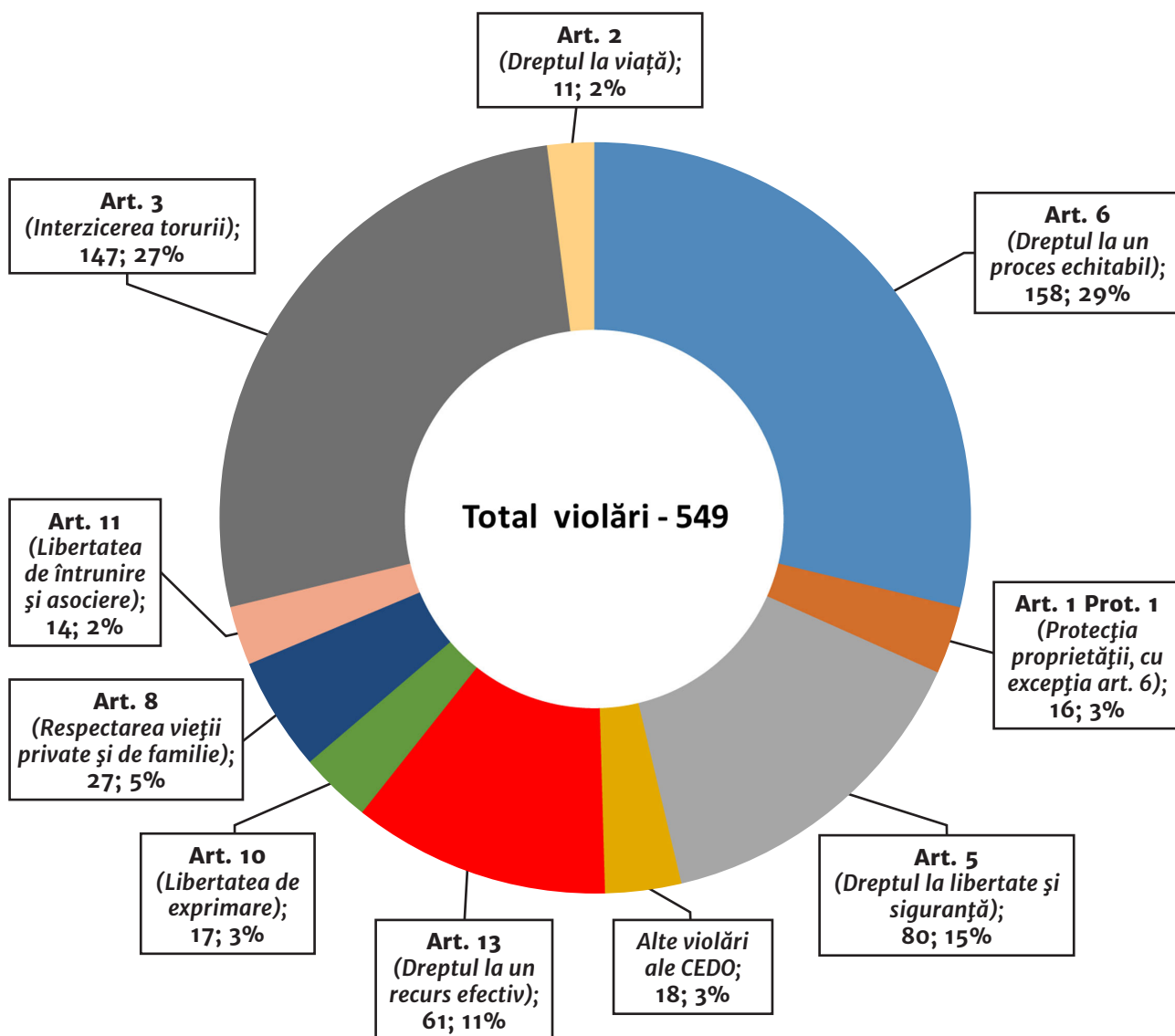

- Cereri care așteaptă acțiunea Guvernului
- Cereri comunicate
- Cereri admisibile
- Cereri alocate unui singur judecător (la prima vedere, vădit inadmisibile)
- Alte cereri alocate comitetului (3 judecători) sau camerei (7 judecători)

Graficul nr. 2

VIOLĂRILE CONSTATATE DE CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI în hotărârile care vizează Republica Moldova

1997-2018

Activitatea Curții Europene a Drepturilor Omului în anul 2018 (în privința tuturor statelor)

Potrivit [Raportului de activitate al Curții Europene a Drepturilor Omului](#) (CtEDO) pentru anul 2018, făcut public la 24 ianuarie 2019, CtEDO a înregistrat 43,100 de cereri, ceea ce este cu 32% mai puțin decât în anul precedent. Se pare că scăderea este determinată, în principal, de descreșterea numărului de cereri depuse împotriva Turciei (încercarea de răsturnare de Guvern din anul 2016), precum și cererilor privind conflictele din Crimeea și Donbas sau Ungaria.

În anul 2018, ponderea țărilor împotriva cărora au fost depuse aproape jumătate din toate cererile (44%) au fost Federația Rusă și Turcia. În privința a 29 de țări membre la Convenție numărul de cereri înregistrate a scăzut. Pe lângă cele 43,100 de cereri înregistrate în 2018, CtEDO a primit și alte 19,550 de cereri redactate în mod necorespunzător. Ultimile nici nu au fost înregistrate, iar reclamanții au fost îndemnați să depună o nouă cerere, redactată conform rigorilor CtEDO.

În 2018, CtEDO a examinat 42,761 de cereri – cu 49,7% mai puțin decât în 2017. În acest an, CtEDO a declarat inadmisibile sau scoase de pe rol 40,023 de cereri, ceea ce reprezintă circa 93% din totalul cererilor examinate.

La 31 decembrie 2018, la Curtea de la Strasbourg „așteptau” să fie examinate 56,350 de cereri (mai multe detalii în Tabelul nr. 2 și [conferința de presă a Președintelui CtEDO](#)).

Deși la CtEDO pot fi depuse cereri împotriva a 47 de țări, aproape 2/3 din cererile pendinte la 31 decembrie 2018 erau îndreptate împotriva a cinci state. Astfel, 20,9% din cererile care „așteptau examinarea” erau îndreptate împotriva Federației Ruse; 15,1% – împotriva României; 12,9% – împotriva Ucrainei; 12,6% – împotriva Turciei și 7,2% împotriva Italiei. La acest capitol, Republica Moldova se află pe locul 11, cu 2,1% (1,204 cereri) din cererile pendinte.

În anul 2018, CtEDO a pronunțat 1,014 hotărâri, cu 5% mai puține decât în anul precedent. 33 dintre acestea vizează Republica Moldova. Cele mai multe hotărâri au fost pronunțate contra Federației Ruse – 248 (24,5%), Turciei – 146 (14,4%) și Ucrainei – 91 (9,2%). În privința Finlandei, Danemarcei sau Islandei – nu a fost adoptată nicio hotărâre de condamnare.

Tabelul nr. 2. Date statistice privind cererile la Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2009–2018 (în privința tuturor statelor)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	+/- 2017
Cererii alocate unui organ decizional (cereri înregistrate)	57,100	61,300	64,400	65,162	65,900	56,200	40,550	53,400	63,350	43,100	-32%
Cererii comunicate guvernelor pârâte	6,197	6,675	5,360	5,236	7,931	7,895	15,964	9,533	7,225	7,644	+6%
Cererii declarate inadmisibile sau scoase de pe rol	33,065	38,576	50,677	86,201	89,737	83,675	43,133	36,579	70,356	40,023	-43%
Hotărâri adoptate	1,625	1,499	1,157	1,093	916	891	823	993	1,068	1,014	-5%

	31.12.09	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.18	
Cereri pendinte în fața unui organ decizional	119,300	139,650	151,600	128,100	99,900	69,900	64,850	79,750	56,250	56,350	+0.2%
Cererile decise administrativ (ce nu corespund cerințelor de formă)						25,100	32,400	20,950	22,650	19,550	-14%

Tabelul nr. 3

**SINTEZA VIOLĂRILOR CONSTATATE DE CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
în cauzele moldovenești¹ în anul 2018**

Art. CEDO	Nr. total violări	Tipul violării CEDO	Nr. de violări	Hotărârea CtEDO
Art. 3 CEDO (interzicerea tratamentului degradant, inuman și a torturii)	13	Detenția în condiții proaste	6	Pocasovschi și Mihailă ; Goremîchin , Botnari , Miron , Coteț , Secieru
		Investigarea defectuoasă a maltratării	3	Mereuță , Dornean , O.R. și L.R.
		Sanționarea prea blândă pentru maltratare	1	O.R. și L.R.
		Încătușarea ilegală și nejustificată a reclamantului în afara celulei	1	Goriunov
		Neacordarea asistenței medicale adecvate deținuților	2	Botnari , Ceaicovschi
Art. 5 CEDO (dreptul la libertate și siguranță)	14	Art. 5 § 1 – deținerea în arest contrar legislației naționale	3	Pașa , Goremîchin , Miron
		Art. 5 § 1 – detenția arbitrară în Spitalul Clinic de Psihiatrie	1	Dogotar
		Art. 5 § 1 – lipsa unui temei legal previzibil de a aresta pentru menținerea unui video-chat erotic	1	Litschauer
		Art. 5 § 1 – detenție ilegală și acordarea compensațiilor insuficiente pentru detenție ilegală	2	Mătășaru și Savițchi , Cucu și alții
		Art. 5 § 3 – motivarea insuficientă a arestării	3	Ceaicovschi , Coteț , Secieru
		Art. 5 § 4 – neacordarea accesului la materialele prezentate de procuror pentru a justifica arestarea	2	Pașa , Iurcovschi și alții
		Art. 5 § 4 – termen excesiv de examinare a cererii de revocare a arestării	1	Coteț
		Art. 5 § 5 – lipsa unui recurs compensator eficient pentru violarea art.5	1	Coteț
Art. 6 CEDO (dreptul la un proces echitabil)	5	Art. 6 § 1 – admiterea unui recurs tardiv	1	Goremîchin
		Art. 6 § 1 – aplicarea cu efect retroactiv a unei legi materiale, fără a justifica convingător acest fapt	1	Topal
		Art. 6 § 1 – refuzul Curții Supreme de Justiție, din greșeală, de a examina recursul reclamantului	1	Sultan
		Art. 6 § 1 + art. 1 Prot. 1 – neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești	2	Pavlovici , Ciolacu
Art. 7 CEDO (nicio pedeapsă fără lege)	1	Aplicarea amenzilor și penalităților fiscale pentru încălcarea unei legi neclare	1	Prigală

¹ De către Republica Moldova

Art. CEDO	Nr. total violări	Tipul violării CEDO	Nr. de violări	Hotărârea CtEDO
Art. 8 CEDO (dreptul la respectarea vieții private și de familie)	2	Nemotivarea încheierii de autorizare a percheziției	1	Lisoaia
		Sigilarea ilegală de către poliție a biroului reclamantului, care era avocat	1	Sobieski-Camerzan
Art. 10 CEDO (libertatea de exprimare)	1	Concedierea repetată a reclamantului pentru răspândirea informației privind ilegalitățile comise de angajator	1	Guja nr. 2
Art. 11 CEDO (Libertatea de întrunire și de asociere)	1	Împiedicarea ilegală a protestelor pașnice și acordarea compensațiilor insuficiente pentru aceasta	1	Mătășaru și Savitchi
Art. 13 CEDO (dreptul la un recurs efectiv)	6	Lipsa unui remediu efectiv pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție (art.3 CEDO)	4	Pocasovschi și Mihailă, Goremichin, Botnari, Miron
		Lipsa unui remediu efectiv pentru violarea art.8 CEDO	2	Lisoaia, Sobieski-Camerzan
Art. 1 Prot. 1 CEDO	3	Imposibilitatea recuperării bunurilor sigilate de poliție	1	Sobieski-Camerzan
		Exproprierea de facto de către stat, fără a oferi compensații	1	Mocanu și alții
		Retragerea nejustificată a licenței privind efectuarea activității economice	1	Tiramavia S.R.L. și alții
Numărul total de violări	46			

Tabelul nr. 4

HOTĂRĂRILE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI
pronunțate în cauzele moldovenești în anul 2018
(în ordine cronologică)

Nr.	Cauza	Data hotărârii	Violările constatate	Perioada violării	Satisfacția echitabilă
1.	Lisovaia c. Moldovei (16908/09)	16/01/2018	Art. 8 CEDO – nemotivarea încheierii de autorizare a percheziției; art.13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv la nivel național pentru violarea art. 8 CEDO;	2008 – 2009	Suma totală: EUR 5,500 Prejud. moral – EUR 5,000 Cost. și chelt. – EUR 500
2.	Pavlovici c. Moldovei (5711/03)	30/01/2018	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO – neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești privind retrocedarea proprietății	2004 – 2018	<u>Acordarea satisfacției echitabile a fost rezervată pentru o hotărâre separată.</u>
3.	Prigală c. Moldovei (36763/06)	13/02/2018	Art. 7 CEDO – aplicarea amenzilor și penalităților fiscale pentru necalcularea corectă a contribuțiilor sociale impuse în baza unei legi neclare.	2005 – 2006	Suma totală: EUR 5,700 Prejud. moral – EUR 4,500 Cost. și chelt. – EUR 1,200
4.	Sobieski-Camerzan c. Moldovei (3792/05)	13/02/2018	Art. 8 CEDO – sigilarea ilegală de către poliție a biroului reclamantului, care era avocat; Art. 13 CEDO coroborat cu art.8 CEDO – lipsa unui remediu efectiv la nivel național pentru apărarea dreptului; Art. 1 Prot.1 CEDO – imposibilitatea recuperării bunurilor sigilate de poliție;	2004 – 2006	Suma totală: EUR 9,000 Prejud. mat. și moral – EUR 7,000 Cost. și chelt. – EUR 2,000
5.	Guja nr. 2 c. Moldovei (1085/10)	27/02/2018	Art. 10 CEDO – concedierea repetată a reclamantului pentru răspândirea informației privind ilegalitățile comise de angajator	2008 – 2009	Suma totală: EUR 11,500 Prejud. mat. și moral – EUR 10,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
6.	Pașa c. Moldovei (50473/11)	15/05/2018	Art. 5 §§ 1 și 4 CEDO – arestarea contrară legii timp de 11 zile; neacordarea accesului la materialele prezentate de procuror pentru a justifica arestarea	2011	Suma totală: EUR 5,500 Prejud. moral – EUR 5,000 Cost. și chelt. – EUR 500
7.	Mereuță c. Moldovei (64401/11)	15/05/2018	Art. 3 CEDO – investigarea defectuoasă a maltratării de către o persoană privată (clasarea cauzei penale pe motiv că a expirat termenul de menținere în calitate de bănuț)	2009 – 2011	Suma totală: EUR 7,500 Prejud. moral – EUR 7,500
8.	Goriunov c. Moldovei (14466/12)	29/05/2018	Art. 3 CEDO – încătușarea reclamantului în afara celulei timp de peste 5 luni, când măsura nu a fost nici absolut necesară și nici permisă de lege	2011 – 2012	Suma totală: EUR 5,150 Prejud. moral – EUR 4,500 Cost. și chelt. – EUR 650
9.	Dornean c. Moldovei (27810/07)	29/05/2018	Art. 3 CEDO – investigarea inefficientă a maltratării reclamantului de către copii și fosta soție	2005 – 2011	Suma totală: EUR 5,900 Prejud. moral – EUR 5,000 Cost. și chelt. – MDL 17,529 (EUR 900)

Nr.	Cauza	Data hotărârii	Violările constatate	Perioada violării	Satisfacția echitabilă
10.	Pocasovschi și Mihailă c. Moldovei și Federației Ruse (1089/09)	29/05/2018	În privința Federației Ruse nu au fost constatate violări ale CEDO. În privința Republicii Moldova: art. 3 CEDO – detenția reclamantilor în condiții proaste în Penitenciarul din Tighina; art.13 CEDO – doar în privința primului reclamant, lipsa unui remediu efectiv pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție	2002 –2005	Suma totală: <u>EUR 6,300</u> Prejud. moral – EUR 3,000 primului reclamant și EUR 1,800 pentru al doilea reclamant. Cost. și chelt. – EUR 1,500
11.	Goremîchin c. Moldovei (30921/10)	05/06/2018	Art.3 CEDO – detenția reclamantului în condiții proaste în penitenciarele 11 și 13 timp de câțiva ani; Art. 5 § 1 CEDO – detenția în arest mai mult de 12 luni, ceea ce este contrar art. 25 din Constituție; Art. 6 § 1 CEDO – admiterea unui recurs tardiv; Art.13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție	2007 – 2015	Suma totală: <u>EUR 16,500</u> Prejud. moral – EUR 15,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
12.	Botnari c. Moldovei (74441/14)	05/06/2018	Art.3 CEDO – detenția în condiții proaste și neacordarea asistenței medicale adecvate în detenție (cancer) timp de 4,5 ani; Art. 13 CEDO coroborat cu art.3 CEDO – lipsa unui remediu efectiv pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție	2010 –2015	Suma totală: <u>EUR 11,500</u> Prejud. moral – EUR 10,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
13.	Ceaicovschi c. Moldovei (37725/15)	05/06/2018	Art.3 CEDO – neacordarea asistenței medicale adecvate în detenție (efectuarea a două intervenții medicale); Art. 5 § 3 CEDO – motivarea insuficientă a arestului preventiv și a arestului la domiciliu pentru o perioadă de aproape 7 luni	2015	Suma totală: <u>EUR 14,000</u> Prejud. moral – EUR 10,000 Cost. și chelt. – EUR 4,000
14.	Sultan c. Moldovei (17047/07)	05/06/2018	Art. 6 § 1 CEDO – refuzul Curții Supreme de Justiție, din greșală, de a examina recursul reclamantului	2006	Suma totală: <u>EUR 2,500</u> Prejud. moral – EUR 1,500 Cost. și chelt. – EUR 1,000
15.	Mocanu și alții c. Moldovei (8141/07)	26/06/2018	Art. 1 Prot.1 CEDO – exproprierea de facto a reclamantilor de către stat (terenuri agricole), fără a oferi o compensație, ceea ce este contrar legii	2005 – 2013	<u>Acordarea satisfacției echitabile a fost rezervată pentru o hotărâre separată</u>
16.	Topal c. Moldovei (12257/06)	03/07/2018	Art. 6 § 1 CEDO – aplicarea cu efect retroactiv a unei legi care afectă pensia reclamantului, fără a justifica convingător acest fapt	2001 – 2005	Suma totală: <u>EUR 3,000</u> Prejud. moral – EUR 3,000
17.	Iurcovschi și alții c. Moldovei (13150/11)	10/07/2018	Art. 5 § 4 CEDO – neacordarea accesului la materialele prezentate de procuror pentru a justifica arestarea; durata îndelungată (2 luni) de examinare a cererii de revocare a arestului (<i>habeas corpus</i>)	2011 – 2013	Suma totală: <u>EUR 5,700</u> Prejud. moral – EUR 4,500 Cost. și chelt. – EUR 1,200

Nr.	Cauza	Data hotărârii	Violările constatate	Perioada violării	Satisfacția echitabilă
18.	Mătășaru și Savitchi c. Moldovei (43038/13)	10/07/2018	Art. 5 § 1 CEDO - reținerea contravențională ilegală a reclamantilor; Art. 11 CEDO - împiedicarea protestelor pașnice; neacordarea compensațiilor suficiente pentru încălcarea acestor drepturi	2010 - 2013	Suma totală: EUR 12,000 Prejud. moral - EUR 8,000 Cost. și chelt. - EUR 4,000
19.	Cucu și alții c. Moldovei (7753/13, 75188/13 și 76511/14)	10/07/2018	Art. 5 § 1 CEDO - arestarea ilegală și acordarea compensațiilor insuficiente pentru aceasta	2004-2005 2009 2013 - 2014	Suma totală: EUR 16,500 Prejud. moral - EUR 12,000 Cost. și chelt. - EUR 4,500
20.	Mangîr și alții c. Moldovei și Federației Ruse (50157/06)	17/07/2018	În privința Federației Ruse: Art.3 CEDO - în privința reclamantului Mangîr - maltratare; în privința tuturor reclamantilor - detenția în condiții proaste; Art. 5 § 1 CEDO - arestarea și detenția reclamantilor de către autoritățile „RMN”; Art.13 CEDO - lipsa unui remediu efectiv pentru apărarea drepturilor. În privința Republicii Moldova nu au fost constatate violări ale CEDO.	2006	Încasarea sumei de EUR 93,000 a fost dispusă doar din contul Federației Ruse Prejud. moral - EUR 90,000 Cost. și chelt. - EUR 3,000
21.	Sandu și alții c. Moldovei și Federației Ruse (21034/05 41569/04 41573/04 ..)	17/07/2018	În privința Federației Ruse: Art. 1 Prot.1 CEDO - obligarea reclamantilor de a încheia contracte de arendă cu autoritățile "RMN" pentru terenurile ce le aparțineau și blocarea accesului la terenuri; Art. 13 coroborat cu art. 1 Prot.1 CEDO - lipsa unui remediu efectiv la nivel național pentru apărarea drepturilor. În privința Republicii Moldova nu au fost constatate violări ale CEDO.	1998 - 2013	Încasarea sumei de EUR 2,749,800 a fost dispusă doar din contul Federației Ruse Prejud. material - EUR 245,800 Prejud. moral - EUR 2,484,000 Cost. și chelt. - EUR 20,000
22.	Miron c. Moldovei (74497/13)	04/09/2018	Art.3 CEDO - detenția în condiții proaste în Penitenciarul nr. 13; Art. 5 § 1 CEDO - detenția în arest mai mult de 12 luni, ceea ce este contrar art. 25 din Constituție; Art. 13 CEDO - lipsa unui remediu efectiv pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție.	2011 - 2014	Suma totală: EUR 11,000 Prejud. moral - EUR 10,000 Cost. și chelt. - EUR 1,000
23.	Dogotar c. Moldovei (12653/15)	04/09/2018	Art. 5 § 1 CEDO - detenția arbitrară în Spitalul Clinic de Psihiatrie timp de 7 zile	2014	Suma totală: EUR 7,680 Prejud. moral - EUR 6,000 Cost. și chelt. - EUR 1,680
24.	Ciolacu c. Moldovei (22400/13)	04/09/2018	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO - executarea tardivă a unei hotărâri judecătorești în privința unor persoane private și respingerea acțiunii de încasare a dobânzii de întârziere de la aceștia	2004 - 2014	Suma totală: EUR 18,120 Prejud. material - EUR 16,370 Prejud. moral - EUR 1,330 Cost. și chelt. - EUR 420

Nr.	Cauza	Data hotărârii	Violările constatate	Perioada violării	Satisfacția echitabilă
25.	Tiramavia S.R.L și alții c. Moldovei (54115/09, 55707/09 și 55770/09)	04/09/2018	Art. 1 Prot.1 CEDO - retragerea nejustificată a licenței privind efectuarea activității economice	2007 - 2009	Suma totală: EUR 16,500 Prejud. moral - EUR 9,000 Cost. și chelt. - EUR 7,500
26.	Stomatii c. Moldovei și Federației Ruse (69528/10)	18/09/2018	În privința Federației Ruse: Art. 2 CEDO (sub aspect procedural) - investigarea defectuoasă de către autoritățile „RMN” a decesului fiului în armată; Art. 2 CEDO (sub aspect material) - lipsa procedurilor menite să protejeze efectiv persoanele înrolate în structurile militare „RMN”; În privința Republicii Moldova nu au fost constatate violări ale CEDO.	2009 - 2011	Încasarea sumei de EUR 53,000 a fost dispusă doar din contul Federației Ruse Prejud. moral - EUR 50,000 Cost. și chelt. - EUR 3,000
27.	Kolobychko c. Moldovei, Federației Ruse și Ucrainei (36724/10)	18/09/2018	În privința Federației Ruse: Art. 2 CEDO (sub aspect procedural) - investigarea defectuoasă de către autoritățile „RMN” a decesului fiului în armată; În privința Ucrainei - cererea a fost declarată inadmisibilă. În privința Republicii Moldova - nu au fost constatate violări ale CEDO.	2007 - 2009	Încasarea sumei de EUR 24,000 a fost dispusă doar din contul Federației Ruse Prejud. moral - EUR 20,000 Cost. și chelt. - EUR 4,000
28.	Coteț c. Moldovei (72238/14)	23/10/2018	Art. 3 CEDO - detenția în condiții proaste în Penitenciarul nr.13; Art. 5 § 3 CEDO - motivarea insuficientă a arestării; Art. 5 § 4 CEDO - termenul excesiv (22 de zile) de examinare a cererii de revocare a arestării (habeas corpus); Art. 5 § 5 CEDO - lipsa unui recurs compensator eficient pentru violarea art. 5.	2014 - 2017	Suma totală: EUR 6,000 Prejud. moral - EUR 4,000 Cost. și chelt. - EUR 2,000
29.	Secrieru c. Moldovei (20546/16)	23/10/2018	Art.3 CEDO - detenția în condiții proaste în Penitenciarul nr.13; Art. 5 § 3 CEDO - motivarea insuficientă a arestării.	2012 - 2017	Suma totală: EUR 4,500 Prejud. moral - EUR 3,000 Cost. și chelt. - EUR 1,500
30.	Bobeco și alții c. Moldovei și Federației Ruse (30003/04)	23/10/2018	În privința Federației Ruse: Art. 2 Prot.1 CEDO - blocarea de către autoritățile „RMN” a școlii-înternat din Tighina; În privința Republicii Moldova - nu au fost constatate violări ale CEDO	2004	Încasarea sumei de EUR 64,000 a fost dispusă doar din contul Federației Ruse Prejud. moral - EUR 60,000 Cost. și chelt. - EUR 4,000
31.	Lady S.R.L. c. Moldovei (39804/06)	23/10/2018	Nu a fost constatată violarea art. 6 CEDO - pretinsa rejudecare a cauzei într-un litigiu precedent, la care reclamantul nu a fost parte	2004 - 2009	

Nr.	Cauza	Data hotărârii	Violările constatate	Perioada violării	Satisfația echitabilă
32.	O.R. și L.R c. Moldovei (24129/11)	30/10/ 2018	Art. 3 CEDO – investigarea defectuoasă a maltratării din aprilie 2009; sancționarea prea blândă pentru maltratare	2009 – 2010	Suma totală: EUR 16,500 Prejud. moral – EUR 15,000 Cost. și chelt. – EUR 1,500
33.	Litschauer c. Moldovei (25092/15)	13/11/ 2018	Art. 5 § 1 CEDO – lipsa unui temei legal previzibil de arestare pentru menținerea unui video-chat erotic	2015 – 2016	Suma totală: EUR 10,000 Prejud. moral – EUR 8,000 Cost. și chelt. – EUR 2,000
					Total: EUR 234,050

Tabelul nr. 5

DECIZIILE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI
adoptate în cauzele moldovenești în anul 2018
(în ordine cronologică)

Nr.	Cauza	Data deciziei	Violarea invocată	Tipul deciziei	Satisfacția echitabilă
1.	Europa-Trust S.A. c. Moldovei (42044/05)	09/01/2018	Art. 6 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO – prin Legea nr. 55/2005, compania reclamantă ar fi fost supusă unor sarcini excesive și împovărătoare	Inadmisibil (cerere vădit nefondată)	
2.	Cîșlaru și alții c. Moldovei (40799/09)	23/01/2018	Art.5 CEDO, Art.18 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO – procesul penal și arestarea ar fi urmărit scopul exproprierii reclamantului	Inadmisibil (neepuzarea căilor de recurs interne după achitare – Legea 1545)	
3.	Casap c. Moldovei (50891/08)	06/02/2018	Art. 8 CEDO – eliberarea reclamantului din serviciul militar din motive disciplinare, pentru o ilegalitate care nu ar fi fost comisă	Radierea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
4.	Mătășaru c. Moldovei (3168/10)	06/02/2018	Art. 5 § 1 CEDO și Art. 3 CEDO – detenția ilegală și în condiții proaste	Radierea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
5.	Neicovcen și Moscoglo c. Moldovei (55364/09)	06/02/2018	Art. 5 § 1 CEDO – detenția ilegală	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR 12,000</u> câte EUR 6,000 pentru fiecare reclamant
6.	Marținiuc c. Moldovei (52040/16)	06/02/2018	Art. 5 § 1 CEDO și Art. 3 CEDO – durata excesivă a arestului preventiv și detenția în condiții proaste în Penitenciarul nr. 13;	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 4,000</u>
7.	Abu Aziz c. Moldovei (13951/15)	06/02/2018	Art. 5 § 1 CEDO și Art. 3 CEDO – durata excesivă a arestului preventiv și detenția în condiții proaste în Penitenciarul nr. 13;	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 6,000</u>
8.	Calancea și alții c. Moldovei (23225/05)	06/02/2018	Art.6 CEDO, Art.8 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO – amplasarea unei linii de înaltă tensiune în apropierea caselor de locuit produce riscuri asupra sănătății reclamanților	Inadmisibil (cerere vădit nefondată)	
9.	Colesnic c. Moldovei (76240/12)	20/02/2018	Art. 6 § 1 CEDO – revizuirea ilegală a hotărârii judecătorești definitive și irevocabile	Radierea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
10.	Hodorogea c. Moldovei (59527/15)	20/02/2018	Art. 5 § 1 CEDO și Art. 3 CEDO – lipsirea de libertate contrar legislației naționale și detenția în condiții proaste în Penitenciarul nr. 13	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 9,000</u>
11.	Godniuc c. Moldovei (16997/15)	20/02/2018	Art. 5 § 1 CEDO – lipsirea de libertate contrar legislației naționale	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 4,000</u>

Nr.	Cauza	Data deciziei	Violența invocată	Tipul deciziei	Satisfacția echitabilă
12.	Morozan c. Moldovei (67626/13)	20/02/2018	Art. 5 § 1 CEDO - lipsirea de libertate contrar legislației naționale	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 6,000</u>
13.	Red Union Fenosa S.A. c. Moldovei (40738/10)	20/02/2018	Art. 6 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO - nemotivarea admiterii unor noi măsuri de asigurare a acțiunii și respingerii recursului	Inadmisibil (cerere abuzivă – reclamantul a ascuns de Curtea informații cruciale pentru caz)	
14.	Societatea Scriitorilor Români din Moldova și alții c. Moldova (4470/08)	20/02/2018	Art. 11 CEDO - libertatea de întrunire și de asociere	Radierea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
15.	Munteanu c. Moldovei (63067/12)	13/03/2018	Art. 3 CEDO - investigarea defectuoasă a maltratării de către persoane private necunoscute	Inadmisibil (cerere vădit nefondată)	
16.	Le Bridge Corporation LTD. S.R.L. c. Moldovei (48027/10)	27/03/2018	Art. 6 § 1 CEDO - lipsa competențelor instanțelor economice să soluționeze litigiul, lipsa imparțialității judecătorului și respectării principiului egalității armelor; art. 1 Prot.1 CEDO - afectarea proprietății ca urmare a procesului civil inechitabil.	Inadmisibil (cerere supuse unei alte instanțe internaționale (arbitraj internațional) și care nu conține fapte noi)	
17.	Petrov c. Moldovei (5570/07)	15/05/2018	Art. 6 §§ 1 și 3 (d) CEDO	Radierea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
18.	Miron c. Moldovei (24804/14)	15/05/2018	Art. 2 CEDO - investigarea ineficientă a electrocutării reclamantului, pe când era minor	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR 12,500</u>
19.	Ciornea c. Moldovei (3077/10)	15/05/2018	Articolului 5 §§ 3 și 4 CEDO - acordarea compensațiilor insuficiente la nivel național pentru detenția în arest preventiv	Radierea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 3,000</u>
20.	Dub c. Moldovei (39374/09)	05/06/2018	Art. 2 CEDO și Art. 3 CEDO - pretinsa maltratare a fratelui reclamantului în timpul arestării de către poliție, care s-a soldat cu decesul acestuia, precum și ineficiența investigării decesului	Inadmisibil (cerere vădit nefondată)	
21.	Veretca c. Moldovei (70671/12)	19/06/2018	Art. 2 CEDO - ineficiența investigației privind decesul soțului reclamantei	Inadmisibil (cerere vădit nefondată)	
22.	Buzu c. Moldovei (51107/12)	19/06/2018	Art. 5 CEDO și Art. 11 CEDO - acordarea compensațiilor insuficiente la nivel național pentru detenția în arest preventiv	Radierea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 470</u>
23.	Navroțki c. Moldovei (2122/16)	03/07/2018	Art. 5 § 1, 3 și 4 CEDO - detenția în arest preventiv mai mult de 12 luni, etc	Radierea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	<u>Suma totală:</u> <u>EUR: 6,000</u>

Nr.	Cauza	Data deciziei	Violența invocată	Tipul deciziei	Satisfacția echitabilă
24.	Pînzari c. Moldovei (46663/14)	04/09/2018	Art. 5 § 1 CEDO - detenția în arest preventiv mai mult de 12 luni	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 5,000
25.	Bandalac c. Moldovei (17709/14)	18/09/2018	Art. 3 CEDO - sancționarea prea blândă pentru viol	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 7,500
26.	Cinchivski c. Moldovei (35102/12)	18/09/2018	Art. 3 CEDO - aplicarea relor tratamente pe parcursul arestului preventiv	Radierea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
27.	Versilov c. Moldovei și Federației Ruse (28750/11)	18/09/2018	Articolului 5 §§ 1 și 5 CEDO - detenția ilegală de către autoritățile „RMN” și lipsa unui remediu eficient urmare a acestei detenții	În privința Republicii Moldova Inadmisibil (cerere vădit nefondată) În privința Federației Ruse Inadmisibil (cerere tardivă)	
28.	Bondarenco c. Moldovei (58144/09)	18/09/2018	Articolului 5 § 1 CEDO - detenția ilegală de către autoritățile „RMN”	Inadmisibil (ratione materiae)	
29.	Business-Investiții pentru Toți S.A. și Boris Yampolskiy c. Moldovei (45682/07)	02/10/2018	Primul reclamant - Art. 6 § 1 CEDO - fapta imputată nu constituia infracțiune la momentul semnării contractului; durata procedurilor penale; Al doilea reclamant - Art. 6 § 1 CEDO - motivarea insuficientă a hotărârii judecătorești; Ambii reclamânți - art. 1 Prot.1 CEDO - sechestrul îndelungat al banilor acestora în cadrul urmăririi penale	Inadmisibil (ratione materiae) Inadmisibil (cerere vădit nefondată) Inadmisibil (ratione personae)	
30.	Lungu c. Moldovei (53695/12)	06/11/2018	Art. 6 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO - casarea hotărârii judecătorești irevocabile prin aplicarea neregulamentară a revizuirii	Radierea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: EUR: 1,500
31.	Jovmir c. Moldovei (22917/09)	06/11/2018	Art. 6 CEDO și art. 1 Prot.1 CEDO - casarea hotărârii judecătorești irevocabile prin aplicarea neregulamentară a revizuirii	Inadmisibil (pierderea calității de victimă)	
32.	Popova c. Moldovei (29162/14)	20/11/2018	Art. 2 CEDO și Art. 6 § 1 CEDO - investigarea defectuoasă a omorului fiicei reclamantei	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 6,000
33.	E.D. c. Moldovei (25280/16)	20/11/2018	Art. 6 § 1 CEDO și Art. 13 CEDO - acordarea compensațiilor insuficiente la nivel național pentru violul și violența domestică	Radierea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: EUR: 5,000
					Total: EUR 87,970

Centrul de Resurse Juridice din Moldova este o organizație non-profit neguvernamentală cu sediul în Chișinău, Republica Moldova. CRJM tinde să asigure o justiție calitativă, promptă și transparentă și respectarea efectivă a drepturilor civile și politice. În realizarea acestor obiective, CRJM combină cercetarea de politici și activitatea de advocacy realizate într-un mod independent și neutru.

Centrul de Resurse Juridice din Moldova

 Str. A. Șciusev 33, MD-2001
Chișinău, Republica Moldova

 +37322843601

 +37322843602

 contact@crjm.org

 www.crjm.org

 [CRJM.org](https://www.facebook.com/CRJM.org)

 [CRJMdov](https://twitter.com/CRJMdov)

 [CRJM](https://www.instagram.com/CRJM)

